

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/25-01759
Otsuse kuupäev 25.03.2025
Komisjoni koosseis Meelis Pirn

Tarbija
Kaupleja Võru Autopood OÜ (11077307)

Tarbija nõue Kahju hüvitamine

Resolutsioon:

1. Jätta tarbija avaldus rahuldamata.
2. Kui vaidlevad pooled otsusega ei nõustu, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija ostis 20.12.2024 Võru Autopood OÜ-st kasutatud auto Mercedes – Benz Vito, vla 2016, läbisõit 204 896 km, hinnaga 16 490 eurot. Järgmisel päeval Tallinnasse sõites ei vahetanud sõiduk enam käike ja kütusekulu oli liigselt suur. Kui tarbija auto seisma jättis ja uuesti käivitas, oli probleem selleks korra kadunud. Tarbija sõitis Soome, et sõiduk seal arvele võtta. Auto ei läbinud Soomes tehnilist ülevaatus ning seda ei saanud arvele võtta. Tarbija võttis Soome äriühingult vigade kõrvaldamise hinnapakumise summale 1 131,94 eurot (summa sisaldas hooldust) ning teavitas sellest kauplejat. Tarbija tellis Soome äriühingult hoolduse. Hoolduse käigus avastati veel puudusi. Nende kõrvaldamise eest ei olnud tarbija nõus maksma, sest remont oleks kujunenud liiga kalliks (koos hooldusega üle 1 800 euro). Tarbija kontakteerus kauplejaga ja leppis kokku, et toob auto kaupleja juurde remonti.

Kaupleja remontis autot ühe nädala. Kaupleja kinnitusel tegi ta autole diagnostika ja mingeid vigasid ei avastatud. Autot kätte saades oli autol rool viltu peal. Tarbija teavitas sellest müüjat, müüja kõrvaldas järgmisel päeval puuduse. Tarbija sõitis autoga tagasi Soome ning sai selle Soomes arvele võtta. Uuesti ilmnes autol probleem käigukastiga ja kütusekulu oli liiga suur. Tarbija tellis autole diagnostika. Soome äriühingu poolt tehtud diagnostikast nähtus hulgaliselt veakoode. Suuremad ja kallimad vead järgmised: 1) Turbo jahuti ei tööta, peab vahetama uue vastu; 2) Esimese silindri pihusti ei tööta, kui pesu ei aita, tuleb vahetada kõik; 3) Tahmafilter täiesti täis, kui arvutiga põletamine ei aita, siis proovib pesta, kui ka see ei aita, tuleb välja vahetada; 4) Süütelukk on rikkis, autot käivitab kuid see töötab ka mingi jagaja/ajuna, mis edastab infot mujale, kui remontida ei saa, tuleb välja vahetada.

Tarbija edastas info kauplejale ning võttis Soome äriühingult hinnapakumise. Tarbija väitel täpset

kalkulatsiooni teha ei saanud, sest üks rikkis detail võib mõjutada ka mingi muu asja korrektset toimimist. Algne hinnapakumine oli summas 2920,95€. Kui pihusti saab pesuga korda, siis muutub arve märgatavalt väiksemaks. Kui aga mitte, tuleb vahetada kõik pihustid. Hinnapakumine ei sisalda tahmafiltri ja süüteluku hinda.

Tarbija pöördus kaupleja poole küsimusega, et kas viimane on nõus auto tagasi ostma. Kaupleja polnud nõus autot tagasi ostma, kuid oli valmis ise puudused kõrvaldama. Tarbijale see ei sobinud, sest ta soovis autot remontida Soomes (seda on tarbija selgelt öelnud oma avalduses Tarbijavaidluste komisjonile). Avalduses on tarbija nimetanud kahju summaks 18 065 eurot, pidades ilmselt silmas auto ostuhinda ja tema poolt tehtud kulutusi. Suulisel istungil väljendas tarbija hoopis soovi, et kaupleja hüvitaks talle auto remondi kulud, mis tarbijal tuleb kanda, tellides vajalikud tööd kolmandalt isikult (tarbija väljendas selgelt, et ta pole nõus viima oma autot uuesti remontimiseks kaupleja juurde).

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja oli nõus kõik vead oma kuludega kõrvaldama.

Komisjoni põhjendus:

Pooled sõlmisid müügilepingu. VÕS § 208 lg 1 sätestab müügilepingu poolte peamised kohustused: asja müügilepinguga kohustub müüja andma ostjale üle asja, ostja aga kohustub müüjale tasuma asja ostuhinna rahas ja võtma asja vastu. Käesoleval juhul on tegemist tarbijalemüügiga VÕS § 208 lg 4 tähenduses. VÕS § 7 lg 1 kohaselt loetakse võlasuhtes mõistlikuks seda, mida samas olukorras heas usus tegutsevad isikud loeksid tavaliselt mõistlikuks. VÕS § 7 lg kohaselt arvestatakse mõistlikkuse hindamisel võlasuhte olemust ja tehingu eesmärki, vastava tegevus- või kutseala tavasid ja praktikat, samuti muid asjaolusid. VÕS § 76 lg 1 sätestab, et kohustus tuleb täita vastavalt lepingule või seadusele. VÕS § 76 lg 2 kohaselt tuleb kohustuse täitmisel lähtuda hea usu ja mõistlikkuse põhimõttest, võttes arvesse tavasid ja praktikat. VÕS § 100 kohaselt on kohustuse rikkumine võlasuhtest tuleneva kohustuse täitmata jätmine või mittekohane täitmine, sealhulgas täitmisega viivitamine.

VÕS § 116 lg 1 sätestab, et lepingupool võib lepingust taganeda, kui teine lepingupool on lepingust tulenevat kohustust oluliselt rikkunud (oluline lepingurikkumine). VÕS § 114 lg 1 sätestab, et kui võlgnik rikub kohustust, võib võlausaldaja anda võlgnikule kohustuse täitmiseks täiendava mõistliku tähtaja. VÕS § 116 lg 4 sätestab, et lepingust taganemine kohustuse täitmiseks käesoleva seaduse §-s 114 nimetatud täiendavat tähtaega andmata ei ole lubatud, kui kohustust rikkunud lepingupool kannaks teise lepingupoole lepingust taganemise korral kohustuse täitmiseks või täitmise ettevalmistamiseks tehtud kulutustega võrreldes ebamõistlikult suurt kahju. Siiski võib lepingust täiendavat tähtaega andmata taganeda, kui rikuti käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud kohustust või kui teine lepingupool teatab, et ta oma kohustust ei täida.

VÕS § 223 lg 1 kohaselt on ostjal õigus müügilepingust taganeda, kui

1. müüja ei ole asja parandamist või asendamist lõpule viinud, või kui see on asjakohane, ei ole teinud seda vastavalt käesoleva seaduse § 222 lõike 3 esimesele ja neljandale lausele ning lõike 4 teisele lausele;
2. müüja on keeldunud asja lepingutingimustega vastavusse viimisest vastavalt käesoleva seaduse § 222 lõikele 2¹;
3. mis tahes lepingutingimustele mittevastavus ilmneb hoolimata müüja püüdlusest asi lepingutingimustega vastavusse viia;
4. lepingutingimustele mittevastavus on nii tõsine, et õigustab kohest müügilepingust taganemist, või
5. müüja on teatanud või asjaoludest nähtub selgelt, et ta ei vii asja lepingutingimustega vastavusse mõistliku aja jooksul või tarbijalemüügi korral tarbijale olulist ebamugavust põhjustamata.

Antud juhul võib tarbija avaldusest aru saada nii, et ta soovib lepingust tagneda, sest on nimetanud rahalise nõude summana 18 065 eurot, mis eeldatavasti sisaldab auto ostuhinda ja tarbija poolt kantud kulusid. Kuivõrd tarbija ei ole andnud kauplajale täiendavat tähtaega puuduste kõrvaldamiseks ning VÕS § 223 lg 1 sätestatud eeldused ei ole täidetud, siis lepingust taganemise õigust tal tekkinud ei ole.

Suulisel istungil väljendas tarbija soovi mitte lepingust taganeda, vaid auto kauplaja kulul kolmanda isiku juures ära remontida. Tegemist oleks sel juhul kahju hüvitamise nõudega. Milline on kahjusumma, mille hüvitamist tarbija taotleb, see materjalidest ei nähtu ega selgunud ka istungil.

VÕS § 218 lg 2 sätestab, et tarbijalemüügi puhul vastutab müüja asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis ilmneb kahe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest. VÕS § 218 lg 2² sätestab, et tarbijalemüügi puhul eeldatakse, et ühe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest ilmnenud lepingutingimustele mittevastavus oli olemas asja üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus asja või puuduse olemusega.

Antud juhul ostis tarbija kasutatud auto. Kauplajal ei ole kohustust muuta sõidukit uueväärseks. Kasutatud asja ostjal tuleb arvestada, et kasutatud asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei kujuta endast veel lepingutingimustele mittevastavusi. Sõidukil võivadki mitmed osad vahetamist vajada ja see on sõiduki vanust arvestades mõistlikult usutav.

Riigikohtu lahendis 3-2-1-23-10 on leitud, et VÕS § 217 lg 2 p 6 kohaselt ei vasta asi muu hulgas lepingutingimustele, kui tarbijalemüügi puhul ei ole asi seda liiki asjadele tavaliselt omase kvaliteediga, mida ostja võis mõistlikult eeldada, lähtudes asja olemusest ja arvestades asja müüja, tootja, varasema müüja või muu vahendaja poolt asja teatud omaduste suhtes avalikult tehtud avaldusi, eelkõige asja reklaamimisel või etikettidel. Kasutatud asjade puhul tuleb arvestada sellega, et asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei kujuta endast veel lepingutingimustele

mittevastavusi. Kauplejal ei ole kohustust muuta sõidukit uueväärseks. (otsuse p.12)

Riigikohtu lahendis 2-21-1758 on leitud, et kasutatud sõidukite võõrandamise puhul ei ole sarnaselt muudele vanadele esemetele õige VÕS § 217 lg 2 p 2 ja § 77 lg 1 kohaldamisel lepingutingimustele vastavuse hindamisel lähtuda samalaadsete uute sõidukite omadustest. Lepingutingimustele vastavaks võib osutada ka asi, millel on tuvastatud selle vanusele tavapärase kulumine või vananemine. Seega tuleb müügilepingu eseme lepingutingimustele vastavuse hindamiseks asja omadusi puudutava kokkuleppe puudumisel hinnata, mida võis ostja eseme vanust, kasutusotstarvet ja senist tegelikku kasutust arvestades müügilepingu eseme seisukorra kohta mõistlikult oodata. Kui müügilepingu eseme seisukord on halvem sellest, mida võis ostja eseme vanust, kasutusotstarvet ja senist tegelikku kasutust arvestades müügilepingu eseme seisukorra kohta mõistlikult oodata, võib tegemist olla müügilepingu eseme lepingutingimustele mittevastavusega VÕS § 217 lg 2 p 2 ja § 77 lg 1 tähenduses. (otsuse p. 10.2)

Tarbija ei ole otsesõnu selgitanud, milles seisneb antud juhul tema arvates lepingurikkumine. Tarbija avaldusest võib aru saada nii, et ta peab lepingurikkumiseks kõigi nende puuduste (tegemist vajavate tööde ja välja vahetamist vajavate detailide) loetelu, millised on tuvastanud tema poolt valitud Soome äriühing.

Materjalidest ei nähtu, et kaupleja oleks kinnitanud, et tegemist on väga heas seisukorras või uueväärse sõidukiga. Arvestades auto vanust ja läbisõitu ei saagi mõistlik inimene eeldada, et tegemist on väga heas seisukorras või uueväärse sõidukiga. Tarbijal oli võimalus sõiduk kas ise põhjalikult üle vaadata või lasta seda teha spetsialistil.

Komisjoni arvates on tarbija poolt osundatud puudused osaliselt sellised, mis on tavapärased ja iseloomulikud sellise ea ja läbisõiduga auto puhul. Nt tahmafiltri otstarve ongi tahmaosakeste kinnipüüdmine; kinnipüütud tahmaosakesed talletuvad tahmafiltris ja pole mõistlik eeldada, et enam kui 200 000 km läbinud sõiduki tahmafilter on nagu uus. Pihustid on sellised detailid, mille puhul on tavapärase, et pärast teatud läbisõitu (või pärast ebakvaliteetse kütuse kasutamist) vajavad need läbi pesemist või välja vahetamist. Probleemid käigukastiga ja süütulukuga võivad olla sellised puudused, mida tarbija ei pidanud märkama autot üle võttes (varjatud puudused) ja mis ei ole iseloomulikud sellise vanuse ja läbisõiduga auto puhul.

VÕS § 222 lg 1 sätestab, et kui asi ei vasta lepingutingimustele, võib ostja nõuda müüjalt asja parandamist või asendamist, kui valitud õiguskaitsevahendi kasutamine on võimalik ja sellega ei põhjustata müüjale võrreldes teise õiguskaitsevahendi kasutamisega ebaproportsionaalseid kulusid, arvestades kõiki asjaolusid, muu hulgas väärtust, mis asjal oleks olnud, kui lepingutingimustele mittevastavust ei esineks, lepingutingimustele mittevastavuse olulisust ning ostja võimalust kasutada teist õiguskaitsevahendit ilma märkimisväärse ebamugavuseta. VÕS § 222 lg 5 sätestab, et kui ostja nõuab õigustatult asja parandamist ja müüja ei tee seda mõistliku aja jooksul, võib ostja asja ise parandada või lasta seda teha ning nõuda müüjalt selleks tehtud mõistlike kulutuste hüvitamist.

Käesoleval juhul ei ole müüja keeldunud asja parandamisest. Ostja on teatanud, et temale ei sobi, et autot parandab müüja; tema soovib, et autot remondiks tema poolt valitud kolmas isik. Komisjoni arvates ei ole antud juhul täidetud eeldused, mis annaksid tarbijale õiguse nõuda, et tema sõidukit remondiks kolmas isik ja müüja hüvitaks need kulud. Tarbijal on endiselt õigus nõuda, et tema sõidukit remondiks müüja ja müüja pole sellest keeldunud.

Tarbija on esitanud komisjonile mitmeid soomekeelseid dokumente, millest võib eeldada, et tegemist on arvete, hinnapakumiste jms-ga. Komisjon jätab need dokumendid tähelepanuta, sest vastavalt tarbijakaitseaduse § 52 lg 1 on komisjoni töökeel eesti keel. Tarbijakaitseadus ei näe ette, et komisjon peaks ise dokumendid eesti keelde tõlkima või kaasama komisjoni koosseisu soome keelt valdava liikme.

Kokkuvõtteks leiab komisjon, et tarbijal puudub õiguslik alus lepingust taganemiseks ja kahju hüvitamise nõudmiseks. Tarbijal on õigus nõuda, et tema auto puudused, mis ei ole iseloomulikud sellise vanuse ja läbisõiduga sõidukile, kõrvaldaks müüja.

Eeltoodust tulenevalt jätab komisjon tarbija nõude rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Meelis Pirn

/allkirjastatud digitaalselt/